

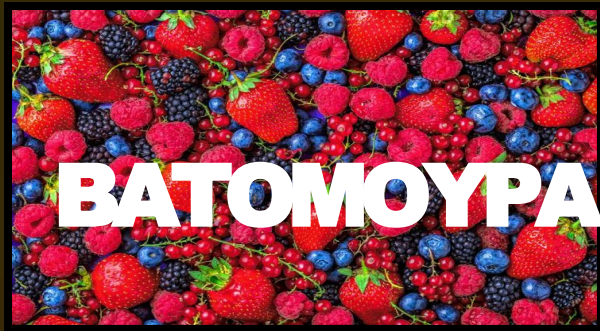

**Καφέ αρκούδα
(Ursus Arctos)**

- Η καφέ αρκούδα ή φαιά αρκούδα ή κοινή αρκούδα (*Ursus arctos*) είναι θηλαστικό ζώο και το είδος αρκούδας (ίσως το γνωστότερο) με τη μεγαλύτερη γεωγραφική εξάπλωση.
- Είναι το μεγαλύτερο χερσαίο θηλαστικό της Ευρώπης, με μεγάλη μυϊκή δύναμη, ιδιαίτερα στο λαιμό, στα μπροστινά άκρα και στις ωμοπλάτες. Έχει τριγωνικό κεφάλι, κυκλικά μικρά αυτιά και μικρά μάτια. Διαθέτει 42 δόντια με αναπτυγμένους τους κυνόδοντες και τους γομφίους. Οι καφέ αρκούδες έχουν μακρύ παχύ τρίχωμα, που στα περισσότερα υποείδη είναι καστανό. Σε δύο υποείδη όμως, στην καφέ αρκούδα των Ιμαλαΐων και τη Συριακή καφέ αρκούδα είναι πιο λευκό, σαν ξεθωριασμένο. Η ουρά της είναι σχετικά πολύ κοντή με μήκος 6 - 22 εκ. και κρύβεται από τη γούνα της, τα πόδια της καταλήγουν σε πέντε δάχτυλα εφοδιασμένα με καμπυλωτά νύχια. Έχει άριστη ακοή και όσφρηση όμως λιγότερο καλή όραση (βλέπει αρκετά καλά σε απόσταση 80 μέτρων αλλά δεν είναι ικανή να διακρίνει άνθρωπο στα 300 μέτρα).

- Η καφέ αρκούδα είναι ζώο παμφάγο και έχει ανάγκη από μεγάλες ποσότητες τροφής. Το φθινόπωρο καταναλώνει τον περισσότερο χρόνο στην αναζήτηση τροφής, καθώς οι καρποί είναι άφθονοι, και ετοιμάζεται για το χειμérico λήθαργο αποθηκεύοντας λίπος.
- Τρέφεται κυρίως με :

ΠΟΥ ΖΕΙ Η ΚΑΦΕ ΑΡΚΟΥΔΑ

- Η καφέ αρκούδα ζει στην Ευρώπη, στην Ασία, την Βόρεια Αμερική και τα όρη της βόρειας Αφρικής.
  - Όσον αφορά την Ελλάδα, παλαιότερα, η καφέ αρκούδα ζούσε σχεδόν σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα, ενώ σήμερα απαντάται στους κύριους ορεινούς όγκους της βόρειας και κεντρικής Πίνδου και της δυτικής Ροδόπης.
-

Χειμέριος ύπνος και χειμερία νάρκη

Μία από τις αξιοπερίεργες φάσεις του βιολογικού κύκλου της αρκούδας είναι ο χειμέριος ύπνος που διαφέρει ουσιαστικά από τη γνωστή χειμερία νάρκη που χαρακτηρίζει άλλα είδη θηλαστικών όπως ο σκαντζόχοιρος για παράδειγμα. Οι βασικότερες διαφορές είναι:

Κατά τη χειμέρια νάρκη η θερμοκρασία του σώματος του ζώου πλησιάζει τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος (σχεδόν 0 °C), οι καρδιακοί παλμοί και ο αναπνευστικός ρυθμός ελαττώνονται δραματικά και το ζώο ξυπνά ανά διαστήματα για να αποβάλει. Κατά το χειμέριο ύπνο η θερμοκρασία του σώματος της αρκούδας ελαττώνεται κατά ένα βαθμό περίπου σε σχέση με την κανονική (38 °C), οι καρδιακοί παλμοί και ο αναπνευστικός ρυθμός δεν ελαττώνονται δραματικά και το επίπεδο εγρήγορσης είναι υψηλότερο από ότι στη χειμέρια νάρκη, γι' αυτό η αρκούδα ξυπνάει πολύ εύκολα όταν ενοχληθεί στη φωλιά της.

Ποιοι τις απειλούν;

- Οι κυριότεροι κίνδυνοι για την αρκούδα είναι:
  1. Ο φόνος από τον άνθρωπο
  2. Η καταστροφή και υποβάθμιση των βιοτόπων (αλόγιστη και παράνομη υλοτομία, πυρκαγιές, αλόγιστη διάνοιξη δασικών δρόμων)
  3. Η απομόνωση των βιοτόπων σε μικρή και μεγάλη κλίμακα (αλόγιστη διάνοιξη δασικών δρόμων και χωρίς σχεδιασμό και έλεγχο τεχνικά έργα όπως φράγματα, μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι)
  4. Η διακοπή του χειμέριου ύπνου λόγω όχλησης. Ο χειμέριος ύπνος είναι μια διαδικασία συνεχής η οποία μάλιστα αν διακοπεί, δύσκολα ξαναρχίζει, γεγονός που δυσκολεύει την προσπάθεια επιβίωσης κατά τη δύσκολη λόγω έλλειψης τροφής, χειμερινή περίοδο.
  5. Η έλλειψη γνώσης και πληροφόρησης για τα παραπάνω προβλήματα, με αποτέλεσμα την έλλειψη κρατικής ενεργοποίησης καθώς και δραστηριοποίησης των πολιτών.

ΑΡΚΟΥΔΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

VS

- Η αρκούδα δεν έχει φυσικούς εχθρούς, κινδυνεύει μόνο από τον άνθρωπο και τις παράνομες ή εντατικές δραστηριότητές του. Δυστυχώς, κατά τους τελευταίους δύο αιώνες, ο άνθρωπος ήταν η αιτία για την **εξαφάνιση** της αρκούδας από πολλές περιοχές, είτε λόγω της άμεσης θανάτωσης, είτε λόγω της υποβάθμισης και της καταστροφής των βιοτόπων του είδους. Μετά από μια μεγάλη χρονική περίοδο αδιαφορίας ή και άγνοιας, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του πληθυσμού της αρκούδας, αναγνωρίστηκε ο κίνδυνος εξαφάνισης του είδους στην Ελλάδα. Έτσι, από το **1969**, εξασφαλίζεται η νομική προστασία του είδους, χωρίς ωστόσο να υπάρχει και έμπρακτη εφαρμογή και λήψη συγκεκριμένων μέτρων.